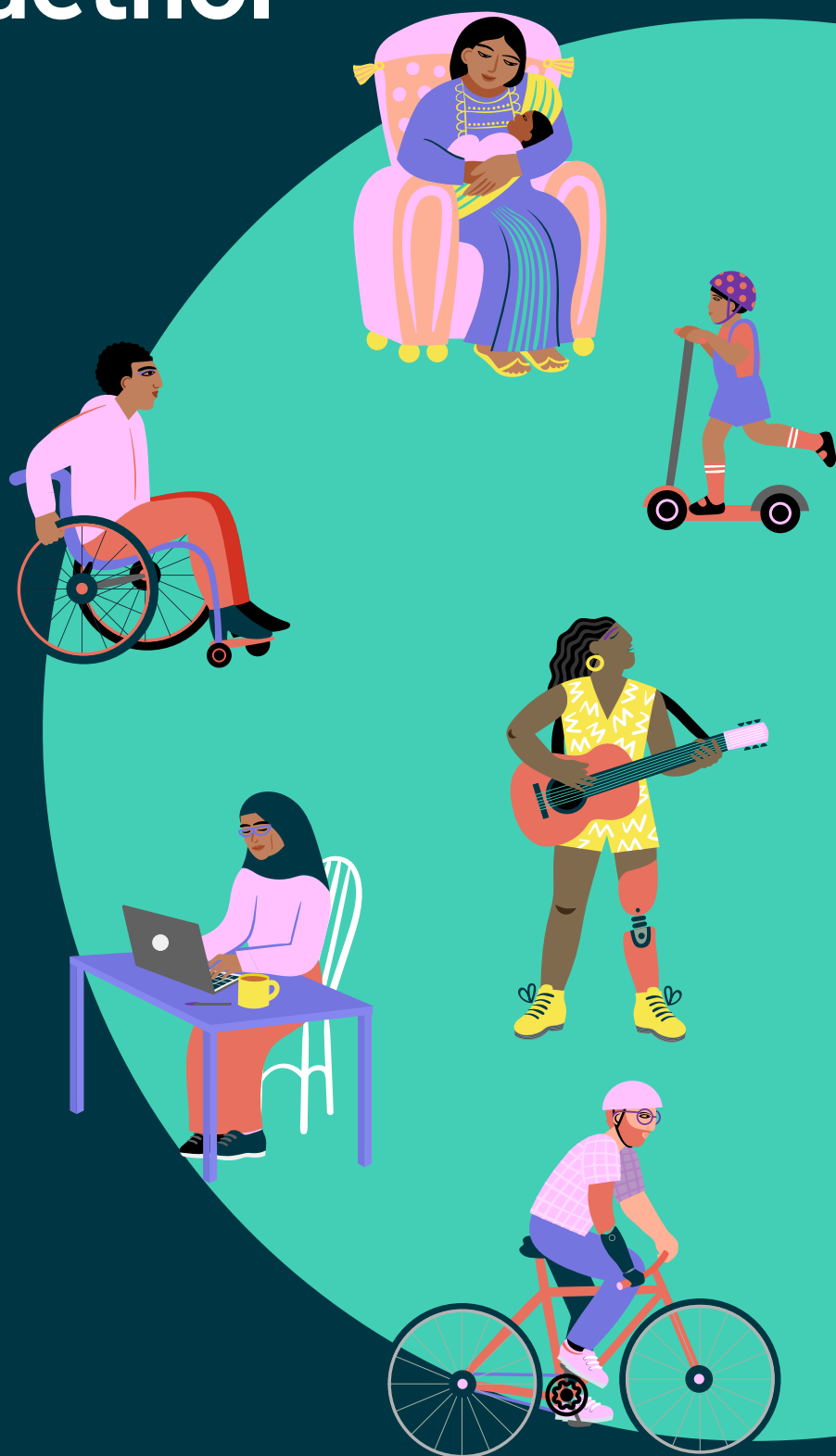

Strategaeth gweithlu therapi galwedigaethol

2024–2035

Cynnwys

Rydym yn falch o rannu ein Strategaeth Gweithlu 2024–2035

Therapi galwedigaethol yw'r ateb i anghenion iechyd a gofal y DU. Drwy'r strategaeth hon, byddwn yn cyflwyno ac yn cymhwyso tystiolaeth o'r byd go iawn ac academiaidd i bwysleisio sut y bydd buddsoddiad ychwanegol yn y gweithlu therapi

galwedigaethol yn helpu i ddatrys yr heriau y mae ein systemau'n eu hwynebu.

Mae'r strategaeth hon yn seiliedig ar farn ac anghenion ein haelodau a'u defnyddwyr gwasanaeth, yn ogystal â'n rhanddeiliaid allanol.

Mae'r ddogfen hon yn cynnwys:

Cyflwyniad gan Odeth Richardson	03
Cyflwyniad gan Steve Ford	04
Pam mae angen i ni newid	05
Ein gweledigaeth gweithlu	09
Ein blaenoriaethau gweithlu	10
Lleoli therapi galwedigaethol ar gyfer y dyfodol	11
Sut y gwnaethom ddatblygu ein strategaeth	14

Cyflwyniad Odeth ar gyfer strategaeth y gweithlu

Therapi galwedigaethol yw'r ateb i lawer o anghenion iechyd a gofal y DU. Mae ei ffocws unigryw yn grymuso pobl i wneud yr hyn y maent ei eisiau ac angen ei wneud i fyw bywydau boddhaus, gan alinio'n berffaith â'r symudiad iechyd cyhoeddus tuag at bersonoli ac atal. Fel gyrrwr allweddol systemau gofal integredig, mae therapi galwedigaethol yn amlwg yn sicrhau canlyniadau gwell, gan leihau straen ar adnoddau gofal iechyd a chreu system fwy cynaliadwy i bawb.

Mae'r rhai ohonom sy'n gweithio yn y proffesiwn yn gwybod ei botensial – ond mae prinder staff a diffyg buddsoddiad yn ein hatal rhag darparu ein gwasanaethau yn y mannau lle byddai'n fwyaf effeithiol ac yn cyrraedd mwy o bobl ar yr amser iawn.

Rwy'n croesawu lansiad Strategaeth Gweithlu RCOT. Gan gydnabod yr angen am system iechyd a gofal cymdeithasol fwy effeithlon ac effeithiol, mae'r strategaeth hon yn amlinellu lle y gallwn helpu i ddiwygio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol gan ddefnyddio pŵer therapi galwedigaethol i newid bywydau.

Mae ein strategaeth yn cael ei gyrru gan aelodau! Trwy gyfathrebu agored ag aelodau, gwirfoddolwyr, staff, a rhanddeiliaid, rydym wedi nodi galw cynyddol am therapi galwedigaethol ers y pandemig, a'r cyfleoedd cyffrous y mae hyn yn eu cyflwyno i'r proffesiwn. Mae'r mewnwelediad hwn wedi ein grymuso i flaenoriaethu ein hymdrechion yn effeithiol a symud yn gadarnhaol tuag at 2035, pan fydd gennym weithlu therapi galwedigaethol ehangach sydd mewn sefyllfa i gael yr effaith fwyaf bosibl wrth wella bywydau pobl.

Wrth i ni symud ymlaen drwy ein cynllun gweithredu, byddwn yn cefnogi datblygiad therapyddion galwedigaethol a gweithwyr cymorth, yn enwedig y rhai o gymunedau heb gynrychiolaeth ddigonol, drwy gydol eu gyrfaedd. Byddwn yn meithrin gallu'r proffesiwn ar gyfer arweinyddiaeth, dysgu, ymchwil ac arloesi. Bydd hyn yn gwella cyfraddau cadw, dilyniant gyrfa a boddhad, ac yn arwain at leoli a chynllunio gweithlu mwy gwybodus.

Gyda'r strategaeth hon bydd ein gweithlu therapi galwedigaethol yn dod yn fudiad pŵerus – gan drafod yn eofn ble y dylem fod mewn sefyllfa i gael yr effaith fwyaf bosibl ar gymunedau'r DU, gyda thystiolaeth gadarn am yr hyn y mae therapi galwedigaethol yn ei gynnig i iechyd a gofal cymdeithasol.

Odeth Richardson

Cadeirydd, Cyngor BAOT/RCOT

Cyflwyniad Steve ar gyfer strategaeth y gweithlu

Mae therapyddion galwedigaethol yn newid bywydau ac yn siapio cymunedau iachach, mwy cynhwysol – rwy'n ei weld bob dydd. Nid yw eu gwaith yn ddim llai na hanfodol. Ac eto, mae gormod o bobl a fyddai'n elwa o wasanaethau therapi galwedigaethol nad ydynt yn cael mynediad ato. Mae'r strategaeth gweithlu hon yn ymwneud â gwella hynny. Mae'n ymwneud â sicrhau bod pawb sydd angen cymorth therapydd galwedigaethol yn gallu cael mynediad at y gwasanaethau hanfodol hynny.

Erbyn 2035, bydd gennym weithlu therapi galwedigaethol llawer mwy a fydd yn newid bywydau, iechyd a lles pobl. Byddwn yn canolbwyntio ar weithio'n uniongyrchol gyda chymunedau lleol, gan wneud yn siŵr bod pawb yn gallu cael mynediad hawdd at therapi galwedigaethol. Trwy flaenoriaethu ataliaeth ac ymyrraeth gynnar, mae therapyddion galwedigaethol yn helpu pobl i reoli eu hiechyd a lleihau'r angen am ymyriadau mewn argyfwng a gwasanaethau gofal. Gan roi therapi galwedigaeth yn gyntaf, byddai hyn yn grymuso pobl i gymryd rhan mewn gweithgareddau y maent yn eu gwerthfawrogi ac yn cyfrannu at gymdeithas.

Rydym yn mynd i'r afael â'r heriau allweddol y mae aelodau a rhanddeiliaid wedi dweud wrthym amdanynt ac yn achub ar y cyfleoedd sydd ar gael i ni fel proffesiwn. Rydym yn cydnabod yr angen am weithlu therapi galwedigaethol cryf a hyblyg i gadw i fyny â phoblogaeth newidiol y DU.

Rydym wedi ymrwymo i adeiladu corff cryf o dystiolaeth, trwy gasglu data dibynadwy ac enghreifftiau gan ein haelodau sy'n arddangos gwerth ac effaith therapi galwedigaethol. Gyda'r dystiolaeth hon, byddwn yn creu achos cadarn dros therapi galwedigaethol ac mewn gwell sefyllfa i eirioli dros newid, gan ymgychu mewn tri maes allweddol – gofal sylfaenol, adsefydlu cymunedol ac ysgolion.

Byddwn hefyd yn mynd i'r afael â boddhad swydd ac yn cefnogi dilyniant a datblygiad gyrfa o fewn y proffesiwn, gan annog gweithlu ffyniannus ac ymroddedig, gyda therapyddion galwedigaethol mewn rolau arwain dylanwadol.

Mae angen cydweithredu ar y daith hon tuag at ddyfodol mwy disglair. Rydym yn eich gwahodd chi, ein haelodau, partneriaid, a rhanddeiliaid, i ymuno â ni wrth i ni weithio i wneud yn siŵr bod therapi galwedigaethol yn parhau i chwarae rhan hanfodol yn iechyd a lles y DU.

Steve Ford
Prif Weithredwr, RCOT

Pam mae angen i ni newid

Ble mae therapi galwedigaethol heddiw

Mae'r proffesiwn therapi galwedigaethol yn profi argyfwng. Mae rhannau o dde ddwyrain Lloegr a Llundain yn adrodd bod hyd at 40% o gyfraddau swyddi gwag ac yn uwch mewn gwasanaethau penodol. Mae hyn oherwydd amrywiaeth eang o ffactorau, gan gynnwys llai o therapyddion galwedigaethol a gofrestrwyd yn ddiweddar yn dewis gweithio yn y GIG y tu hwnt i ddwy flynedd, ac ehangu cyfleoedd yn rhoi pwysau ar y gweithlu therapi galwedigaethol presennol. Mae prinder tai fforddiadwy a chostau byw cynyddol yn ei gwneud yn heriol recriwtio, nid yn unig mewn dinasoedd, ond mewn ardaloedd gwledig ac arfordirol, yn enwedig mewn gwasanaethau cymunedol lle mae car yn hanfodol.

Mae polisiâu iechyd a gofal eisoes yn eu lle i symud tuag at ddarpariaeth ataliol, bersonol sy'n cefnogi pobl i osgoi cyflyrau hirdymor neu i fyw'n dda gyda chyflyrau iechyd neu anableddau presennol.

Mae ffocws therapi galwedigaethol ar yr hyn sy'n bwysig i'r person, a'r hyn y mae ei eisiau ac angen ei wneud, yn cyd-fynd yn dda â'r ymagwedd iechyd cyhoeddus hon, ond mae cyllid presennol yn parhau i gael ei wario'n anghymesur ar ysbytai a gofal argyfwng. Mae nifer sylweddol o'r gweithlu wedi'u lleoli mewn gwasanaethau ac mewn rolau lle nad ydynt yn defnyddio eu harbenigedd therapi galwedigaethol ond yn llenwi bylchau i fodloni gofynion o fewn gwasanaethau.

Mae hyn yn arwain at anfodlonrwydd, erydu hunaniaeth broffesiynol a hyder. Mae gormod o therapyddion galwedigaethol newydd gofrestru yn cael eu cyflogi mewn amgylcheddau lle na allant gymhwyso eu cwmpas dysgu ac ymarfer yn llawn, gan greu anfantais i'r bobl y maent yn gweithio gyda nhw.

Mae gan y DU tua chwe therapydd galwedigaethol fesul 10,000 o'r boblogaeth. Mae twf blynyddol y proffesiwn fel arfer wedi bod tua 2% ond mae llywodraethau bellach yn cydnabod nad yw hyn yn diwallu anghenion y boblogaeth a gwasanaethau. Er enghraifft, mae Llywodraeth Cymru wedi cynyddu nifer y lleoedd cyn-gofrestru a gomisiynir 10% ar gyfer 23/24 ac mae Gogledd Iwerddon wedi gweld cynnydd o 15%.

“Mae gan y DU tua chwe therapydd galwedigaethol y 10,000 y pen o boblogaeth.”

Mae comisiynu'r gweithlu yn seiliedig ar niferoedd ar gyfer y GIG, er bod sectorau eraill fel gofal cymdeithasol yn hanfodol i weithgarwch allweddol y GIG ac wrth fynd i'r afael â phenderfyniadau cymdeithasol iechyd sy'n effeithio ar gymdeithas a chynhyrchiant. Nid yw atebion presennol, megis recriwtio'n rhyngwladol, yn gynaliadwy yn y tymor hir. Ac mae mentrau dychwelyd i ymarfer yn arwain at niferoedd bach yn unig (er enghraifft 117 rhwng 2017-2019).

Mae ymarferwyr cynorthwyol, prentisiaethau cyn-gofrestru, ystod ehangach o lwybrau cyn cofrestru i gofrestru ac ehangu llwybrau gyrfa yn dechrau ymestyn ein piblinell, ond dim ond yn Lloegr y mae hyn. Mae nifer y dysgwyr sy'n dilyn rhaglenni therapi galwedigaethol a oedd wedi'u cofrestru ymlaen llaw o gefndiroedd a oedd yn cael eu tangynrychioli yn flaenorol wedi codi i 25% ond nid ydynt wedi'u hadlewyrchu eto ar draws lefelau gyrfa. Mae addysg a hyfforddiant yn hanfodol ar gyfer sicrhau gweithlu'r dyfodol ac ar gyfer cadw a chynyddu hyder a gallu'r gweithlu presennol. Mae capasiti addysgwyr mewn sefydliadau addysg uwch, ac ar draws ymarfer therapi galwedigaethol, yn cael trafferth ateb y galw.

Mae amrywiaeth sylweddol hefyd o ran cynrychiolaeth ac arweinyddiaeth therapi galwedigaethol ar lefel systemau. Gall hyn arwain at fylchau o ran deall sut a ble y gall therapi galwedigaethol gael yr effaith fwyaf. Caiff hyn ei waethygu ymhellach gan ddata cyfyngedig

ledled y DU ar niferoedd y gweithlu therapi galwedigaethol, a'u safle a'u lledaeniad ar draws sectorau.

Mae arnom angen cofnodi data gweithlu therapi galwedigaethol yn fwy cywir ar draws addysg, gofal cymdeithasol, y sector preifat a gwirfoddol, yn ogystal ag yn y GIG, er mwyn deall niferoedd a chymysgedd sgiliau sydd eu hangen mewn ysbytai a'r niferoedd sydd eu hangen i symud i wasanaethau cymunedol.

Mae dyraniad adnoddau ac argymhellion ar gyfer ymarfer sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn cael ei rwystro gan ddiffyg ymchwil a thystiolaeth effaith y byd go iawn ar gyfer llawer o feysydd therapi galwedigaethol. Nid oes diwylliant cyson o gefnogaeth a chyfleoedd ar gyfer ymchwil, dysgu ac arloesi ar bob lefel. Er bod llawer o ymarferwyr therapi galwedigaethol yn datrys problemau ac yn ysgogi newid o fewn eu sefydliadau, nid yw arfer yn cael ei gofnodi'n ddigonol, nid yw'n cael ei adrodd nac yn adeiladu arno.

Sut fydd yr DU yn edrych yn 2035

Mae gwella iechyd a lles y boblogaeth yn hanfodol i iechyd a chynaliadwyedd economaidd y DU.

Erbyn 2035 rhagwelir y bydd poblogaeth y DU dros 70 miliwn, gyda dwy ran o dair o oedolion dros 65 oed yn byw gyda chyflyrau iechyd lluosog. Mae hyn yn golygu y bydd disgwyliad oes yn cynyddu o dair blynedd, ond bydd disgwyliad oes gwaith iach yn fyrrach. Heb fynd ati i wella sut rydym yn rheoli ein hiechyd, mae polisïau a mentrau i ymestyn bywydau gwaith yn debygol o fethu.

Byddwn yn dal i weld anghydraddoldebau iechyd. Bydd pobl sy'n byw mewn ardaloedd mwy difreintiedig yn parhau i gael bywydau byrrach ac yn treulio mwy o amser yn byw gydag afiechyd, gyda phobl o gefndiroedd ethnig Pacistanaid, Bangladeshaidd a Du Caribiaidd yr effeithir arnynt fwyaf. Mae anghydraddoldebau iechyd yn dechrau yn ifanc iawn, gyda chyfraddau uwch o gyflyrau iechyd meddwl a phoen cronig yn datblygu mor gynnar â'r arddegau hwyr.

Bydd angen dros bedair miliwn o gartrefi ychwanegol erbyn 2035 ac nid yw targed Llywodraeth y DU o adeiladu 300,000 y flwyddyn wedi'i wireddu eto. Mae llawer o'n stoc tai presennol yn hen, gyda phedair miliwn o bobl yn byw mewn llety is-safonol a mwy na hanner y cartrefi heb gyrraedd sgôr effeithlonrwydd ynni C neu uwch. Mae byw mewn tai sydd

wedi'u hinswleiddio'n wael yn cynyddu'r risg o amrywiaeth o gyflyrau iechyd y gellir eu hatal, megis clefydau anadlol a chardiofasgwlaidd.

Bydd y DU yn cael ei heffeithio gan newidiadau byd-eang yn yr hinsawdd a chystadleuaeth am adnoddau, gan fudo a newidiadau i'r drefn economaidd, gan gynnwys trawsnewid technolegol. Gyda datblygiad Deallusrwydd Artiffisial (AI) a thechnoleg ddigidol, bydd yr effaith ar addysg, cyflogaeth a'n bywydau bob dydd yn sylweddol. Mae AI a thechnoleg ddigidol yn cael eu gweld gan lywodraethau fel rhan o'r ateb i ddiwallu anghenion iechyd a gofal. Mae gofal a alluogir gan dechnoleg eisoes yn darparu teleofal, teleiechyd a thelehyfforddi ond mae'n bosibl y bydd y defnydd pellach o'r dechnoleg hon yn cael ei gyfyngu gan gyfyngiadau gallu digidol o fewn y gweithlu presennol. Ac er bod cynhwysiant digidol yn cynyddu, mae pobl ag anableddau corfforol a dysgu, neu gyflyrau iechyd meddwl, yn cael eu heffeithio'n anghymesur gan y rhaniad digidol. Erbyn 2035, bydd y boblogaeth hŷn yn fwy llythrennog yn ddigidol ond heb ymyrraeth wedi'i thargedu, gallai'r rhaniad hwnnw fod yn bresennol o hyd ar gyfer pobl ar incwm is a phobl sy'n byw ag anableddau.

Gallwn dybio felly y bydd nifer y bobl ag anghenion iechyd, tai a chymdeithasol lluosog a chymhleth yn cynyddu, o fewn cymdeithas sy'n addasu i newid byd-eang cyflym a thechnoleg sy'n esblygu. Bydd angen i ni wella mynediad at gyngor ac arbenigedd i wneud yn siŵr bod pobl yn gallu parhau i gyfrannu at gymdeithas a chyflawni eu rolau a'u cyfrifoldebau wrth reoli eu hiechyd a'u lles. Mae'r arbenigedd cyfunol hwnnw eisoes yn bodoli mewn proffesiwn iechyd a gofal cofrestredig – therapi galwedigaethol.

“Mae arbenigedd cyfun eisoes yn bodoli mewn therapi galwedigaethol.”

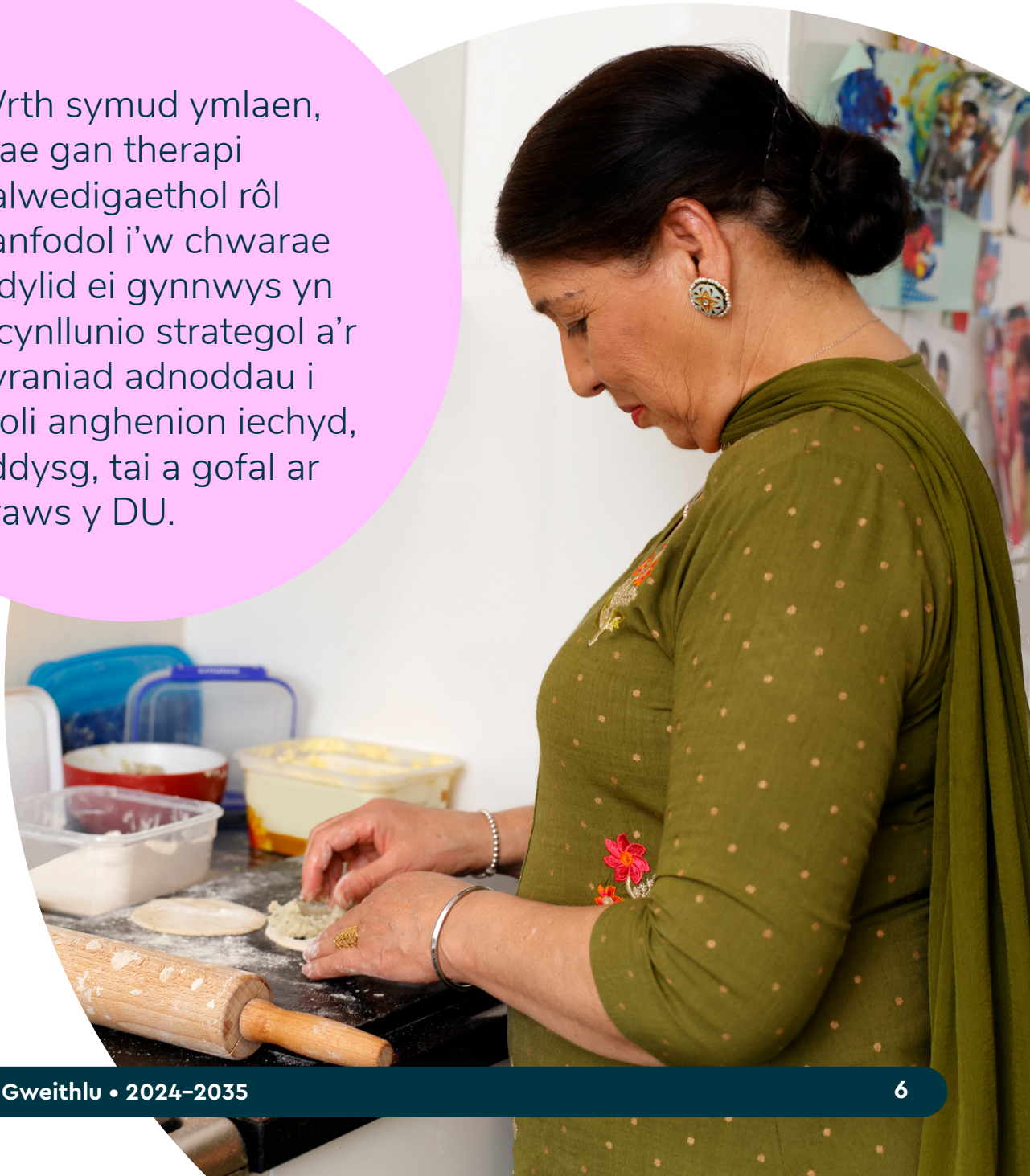
Mae therapyddion galwedigaethol yn gweithio gyda phobl i wella eu perfformiad a'u gallu i gymryd rhan mewn galwedigaethau.

Maent yn ystyried a yw'r amgylchedd (er enghraifft cartref, gwaith neu ysgol, cymdeithasol a theuluol) yn cefnogi cymryd rhan yn y galwedigaethau hynny neu'n rhwystro ac angen addasiadau, naill ai addasiadau, strategaethau neu dechnoleg. Mae canolbwyntio ar alwedigaeth yn arwain at welliannau yng ngallu pobl i wneud y pethau sydd eu hangen arnynt

ac y maent am eu gwneud, eu perthnasoedd cymdeithasol, cyfathrebu a chysylltiadau yn ogystal â symudedd, hwyliau, gorffwys a chysgu. Dyma'r elfennau hanfodol sy'n caniatáu i bobl fyw'n dda, bod yn gynhyrchiol, teimlo'n gysylltiedig a pherthyn.

Wrth symud ymlaen, mae gan therapi galwedigaethol rôl hanfodol i'w chwarae a dylid ei gynnwys yn y cynllunio strategol a'r dyraniad adnoddau i reoli anghenion iechyd, addysg, tai a gofal ar draws y DU.

“Wrth symud ymlaen, mae gan therapi galwedigaethol rôl hanfodol i'w chwarae a dylid ei gynnwys yn y cynllunio strategol a'r dyraniad adnoddau i reoli anghenion iechyd, addysg, tai a gofal ar draws y DU.

Ein gweledigaeth gweithlu

Ein gweledigaeth yw gweithlu therapi galwedigaethol estynedig sydd mewn sefyllfa i gael yr effaith fwyaf posibl wrth wella iechyd ac ansawdd bywyd pobl.

Erbyn 2035 bydd gennym weithlu therapi galwedigaethol sydd:

- yn hyderus a medrus wrth hyrwyddo cynhwysiant ac eiriol dros gyfiawnder galwedigaethol, gan ganolbwyntio ar hawl pob person i gael y dewis a'r cyfle i gymryd rhan mewn ystod amrywiol o weithgareddau a rolau
- yn bennaf o fewn cymunedau gan weithio'n agos gyda phoblogaethau lleol i ddiwallu eu hanghenion iechyd a gofal a sicrhau bod gwasanaethau yn hygyrch i bawb
- mewn sefyllfa i ganolbwyntio ar atal ac ymyriadau cynnar, gan leihau'r angen am ymyriadau mewn argyfwng a dibyniaeth ar wasanaethau gofal
- rhoi lle blaenllaw i alwedigaethau yn eu hymarfer, grymuso pobl i wneud y galwedigaethau y maent yn eu gwerthfawrogi, rheoli eu hanghenion iechyd a gofal a chyfrannu at gymdeithas.

Ein blaenoriaethau gweithlu

Optimeiddio therapi galwedigaethol

Byddwn yn:

- **cefnogi** ymarferwyr therapi galwedigaethol i wneud newidiadau, gan ddefnyddio eu sgiliau a'u gwybodaeth i arwain a chyd-ddylunio cynhyrchion, ymyriadau a gwasanaethau arloesol sy'n gwella bywydau a lles pobl
- **hyrwyddo** modelau darparu gwasanaeth arloesol sy'n gwella mynediad at therapi galwedigaethol ac yn sicrhau tegwch iechyd i bawb.

Dangos gwerth ac effaith

Byddwn yn:

- **adeiladu ein tystiolaeth** byd go iawn a thystiolaeth ymchwil ar gyfer therapi galwedigaethol a chyfiawnhau buddsoddiad yn y gweithlu therapi galwedigaethol trwy feintio'r effaith
- **gweithio** gyda'n harweinwyr i gyflwyno'r achos dros sut a ble i ddefnyddio ein harbenigedd i ychwanegu'r gwerth mwyaf i bobl a'u teuluoedd, y system iechyd a gofal ehangach ac i osgoi prinder critigol o fewn y gweithlu therapi galwedigaethol.

Cadw a datblygu gyrfa

Byddwn yn:

- **cefnogi** a hyrwyddo datblygiad yr holl ymarferwyr therapi galwedigaethol, yn enwedig y rhai o gymunedau sydd wedi bod yn ymylol a'u tangynrychioli yn hanesyddol, i fod lle y dymunant fod ar bob cam o'u gyrfa
- **meithrin gallu**, hyder a gallu ein proffesiwn i ymgorffori arweinyddiaeth, dysgu, ymchwil, ac arloesi ar waith.

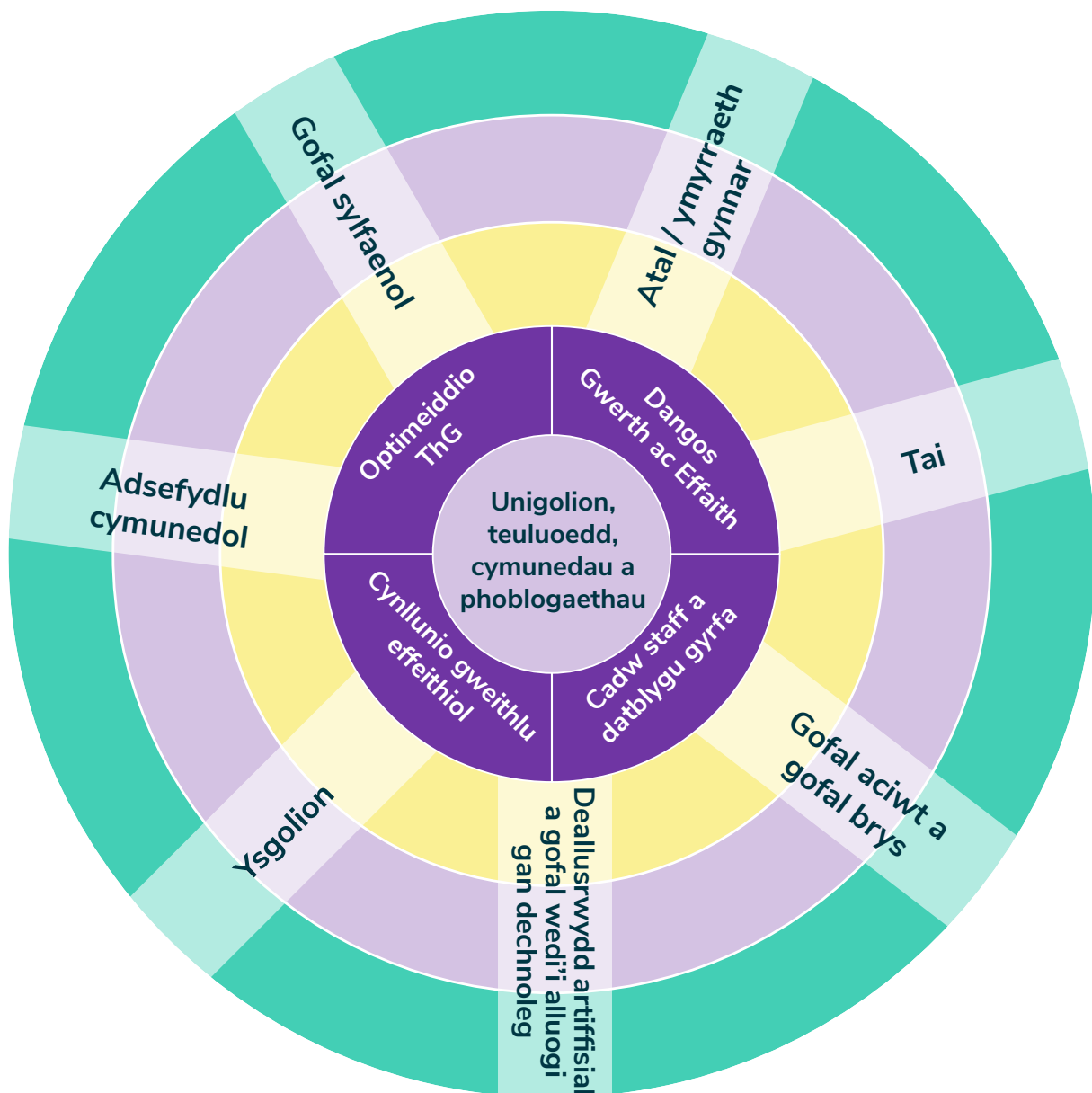
Cynllunio gweithlu effeithiol

Byddwn yn grymuso'r gweithlu therapi galwedigaethol i:

- **cyfrannu** at y data a'r wybodaeth cynllunio gweithlu sydd ar gael iddynt, eu cyrchu a'u defnyddio
- **defnyddio'r data** a'r wybodaeth i wneud penderfyniadau gwybodus am eu safle o fewn y system iechyd a gofal.

Lleoli therapi galwedigaethol ar gyfer y dyfodol

Arbenigol

Wedi'i thargedu

Cyffredinol

Atal ac ymyrraeth gynnar

Gall therapyddion galwedigaethol gefnogi pobl i flaenoriaethu eu hiechyd a'u lles a chydbwysu rolau gwaith a bywyd i fyw'n iachach am gyfnod hwy. Er mwyn diwallu anghenion y boblogaeth, bydd ffocws ar atal ac ymyrraeth gynnar yn helpu pobl sy'n byw gyda chyflyrau iechyd lluosog i reoli eu symptomau a lleihau'r angen am wasanaethau ysbyty ac arbenigol. Byddwn yn helpu pobl i fyw'n dda yn eu cymunedau er bod ganddynt gyflwr(au) hirdymor.

Bydd lleoli therapi galwedigaethol mewn gwasanaethau gofal cymunedol a sylfaenol yn sicrhau:

- bod teuluoedd ac ysgolion yn cael mynediad at therapi galwedigaethol i atal anawsterau corfforol, dysgu ac iechyd meddwl rhag gwaethygu, gan roi'r cyfle gorau i bobl ifanc wireddu eu potensial
- bod amgylcheddau addysg yn fwy cynhwysol, gan gefnogi mwy o blant a phobl ifanc i fynychu'r ysgol gyda'u cyfoedion
- gall pobl gael mynediad at asesiad therapi galwedigaethol, cyngor ac adsefydlu trwy eu meddyg teulu, gan gynnwys cyngor ar ddychwelyd neu aros yn y gwaith a gyrru
- bod mynediad teg a chyfartal at adsefydlu sy'n seiliedig ar anghenion, a arweinir gan therapi, boed hynny'n mynd i'r afael ag anghenion iechyd meddwl, iechyd corfforol, cymdeithasol neu alwedigaethol
- bod adeiladau newydd neu stoc tai wedi'u hail-bwrpasu, amgylcheddau carchardai a chartrefi gofal wedi'u dylunio i fod yn gynhwysol ac wedi'u haddasu i waith ar gyfer pob grŵp oedran, yn enwedig pobl hŷn.

Gofal aciwt a gofal brys

Bydd ysbytai yn y cartref/wardiau rhithwir yn lleihau pa mor aml y mae angen i bobl hŷn a phobl sy'n byw gyda chyflyrau iechyd parhaus gael eu derbyn i'r ysbyty. Fodd bynnag, bydd angen gwasanaethau ysbyty bob amser pan fydd pobl yn profi anaf, argyfwng iechyd meddwl neu angen ymyriadau meddygol megis llawdriniaeth. Bydd therapyddion galwedigaethol yn yr ysbyty a gofal brys yn hyderus ac yn gallu:

- gweithio gyda chymhlethdod anghenion mewn amgylcheddau meddygol critigol a brys
- asesu anghenion adsefydlu uniongyrchol a pharhaus posibl
- asesu a rheoli risg
- cyfeirio ymlaen at wasanaethau cymunedol a llwybrau arbenigol.

I wneud hyn mae angen iddynt fod mewn timau therapi sy'n atal derbyniadau wrth y drws ffrynt, mewn gofal critigol/dwys i sicrhau bod adsefydlu'n dechrau'n gynt, mewn unedau adsefydlu dan arweiniad therapi ac ar lwybrau adsefydlu arbenigol.

AI a gofal wedi'i alluogi gan dechnoleg

Bydd therapyddion galwedigaethol yn defnyddio technoleg iechyd a gofal digidol i alluogi pobl i gyflawni eu galwedigaethau dyddiol yn ddiogel i fyw'n dda. Gan adeiladu ar dechnoleg bresennol fel synwryddion, offer gwisgadwy ac apiau, gwelwn AI a thechnoleg yn ychwanegu at rôl therapi galwedigaethol. Bydd ymarferwyr yn gweithio gyda phobl, teuluoedd a rhoddwyr gofal i lywio a chreu system wedi'i theilwra yn seiliedig ar anghenion a nodau'r bobl hynny. Byddai hyn yn cynnwys adsefydlu, strategaethau cydadferol, rheoli risg, symptomau, meddyginiaeth a rheoli ffordd o fyw i atal dirywiad pellach mewn iechyd ac ansawdd bywyd.

Bydd therapyddion galwedigaethol hefyd yn gyd-ddylunwyr o:

- Systemau AI sy'n cynorthwyo gwasanaethau i reoli atgyfeiriadau, rhestrau aros a llwythi achosion yn effeithiol
- Rhaglenni VR (Virtual Reality) i gefnogi dysgu mewn therapi galwedigaethol addysg cyn-gofrestru a dysgu a datblygu ôl-addysg
- Rhaglenni adsefydlu VR pwrpasol i ddysgu neu ailddysgu sgiliau i alluogi cyfranogiad mewn galwedigaethau
- Uwchraddio i dechnoleg bob dydd bresennol i wella hygyrchedd.

Cyflenwi cyffredinol, wedi'i dargedu ac arbenigol

Er mwyn gwneud y defnydd gorau o arbenigedd therapi galwedigaethol, bydd gwasanaethau'n cael eu cynllunio ar sail darpariaeth gyffredinol, wedi'i thargedu ac â haenau arbenigol.

Ehangu ein cyrhaeddiad y tu hwnt i atgyfeiriadau unigol i weithio ar lefel poblogaeth – bydd cynnig cyffredinol yn cefnogi pobl a'u rhwydweithiau cymorth, gan gynnwys y gweithlu ehangach fel gweithwyr cymorth, rhagnodwyr cymdeithasol, anogwyr gwaith, staff gofal a swyddogion tai, i gael mynediad at ein harbenigedd. Bydd hyn yn helpu i greu diwylliant sy'n rhoi mwy o ymreolaeth i bobl a theuluoedd gyda gwybodaeth a chynghor amserol.

Bydd darpariaeth wedi'i thargedu yn galluogi therapyddion galwedigaethol i weithio gyda chymunedau lleol a'r gweithlu cymorth i ddylunio a theilwra gwasanaethau i sicrhau eu bod yn agored ac yn gynhwysol i bawb mewn angen a chynnig cymorth amserol, gan leihau'r angen am argyfwng neu ymyrraeth arbenigol. Bydd ymagwedd arbenigol wedi'i theilwra wedyn ar gael yn haws i bobl ag anghenion cymhleth.

Bydd y gweithlu therapi galwedigaethol yn hyderus ac yn gallu mabwysiadu diwylliant o ymgysylltu ag ymchwil ac arloesi ar bob lefel o'u gyrfa. Bydd hyn yn sicrhau bod gwasanaethau'n seiliedig ar dystiolaeth a bod gwella ansawdd ac effaith wrth wraidd ein gwaith, gan wella iechyd a lles y bobl rydym yn gweithio gyda nhw.

Cynllunio a chadw'r gweithlu

Bydd ymarferwyr therapi galwedigaethol yn disgwyl cael sawl gyrfa yn ystod eu bywyd gwaith a byddant yn ceisio diwylliant gwaith sy'n croesawu cynhwysiant ac yn cynnig hyblygrwydd, gan gynnwys gwaith portffolio. Bydd angen i gynllunio niferoedd y gweithlu adlewyrchu'r disgwyliadau hyn, er mwyn caniatáu ar gyfer niferoedd uwch o therapyddion galwedigaethol sy'n gweithio y tu allan i'r sector statudol. Pryd a lle na all y GIG fodloni'r galw, bydd darparwyr therapi galwedigaethol annibynnol yn cynnig gwasanaethau i bobl sy'n gallu hunan-ariannu. Bydd y farchnad hon yn tyfu yn bennaf yn Lloegr, lle mae llai o bobl yn gymwys i gael gofal a ariennir gan y wladwriaeth.

Er mwyn gwireddu'r dyfodol hwn ac i drawsnewid ac ehangu'r gweithlu therapi galwedigaethol mae gennym gynllun gweithredu tair blynedd. rcot.co.uk/workforce-strategy

Sut y gwnaethom ddatblygu ein strategaeth

Mae ein strategaeth wedi'i llywio gan y gweithlu therapi galwedigaethol ar draws y DU, gan gynnwys ein haelodau, staff a rhanddeiliaid fel Cyfarwyddwr Gweithredol Ffederasiwn Therapyddion Galwedigaethol y Byd (WFOT), Prif Swyddogion/Cynghorydd Proffesiynau Perthynol i lechyd, arweinwyr cenedlaethol a rhanbarthol AHP ac cynrychiolwyr o adrannau'r llywodraeth sy'n gyfrifol am y gweithlu.

Daeth y canfyddiadau o gyfres o 10 uwchgynhadledd gweithlu, uwchgynhadledd addysg ac arolwg o'r gweithlu. Fe wnaethom hefyd gynnal bwrdd crwn gyda rhanddeiliaid ym mhob gwlad, a defnyddio ein Byrddau RCOT, gweithgorau a fforymau i ddatblygu ein gweledigaeth a'n cwrdd.

Cyfeiriwyd hefyd at Strategaeth AD WFOT, polisiau a chynlluniau cyflawni ym mhob gwlad.

Cwmpas y strategaeth:

Mae'r themâu sydd o fewn cwmpas ein strategaeth yn cynnwys:

- enghreifftiau byd go iawn ac academiaidd o fodelau gweithlu a metrigau effaith sydd wedi arwain at ganlyniadau gwell (cyf. nod triphlyg IHI)
- sut i ddefnyddio a chyfrannu at ddata a gwybodaeth am y gweithlu therapi galwedigaethol
- argymhellion ynghylch ffyrdd o dyfu, diwygio a chadw'r gweithlu therapi galwedigaethol ar bob lefel o ymarfer
- pwysigrwydd a gwerth arweinyddiaeth therapi galwedigaethol wrth drawsnewid y gweithlu i ddiwallu anghenion pobl.

Y themâu sydd y tu allan i'r cwmpas yw:

- hyrwyddo therapi galwedigaethol fel gyrfa, gan ddenu pobl i'r proffesiwn i adeiladu'r gweithlu. Yn lle hynny, byddwn yn gwneud hyn trwy ein gweithgareddau marchnata
- casglu data a gwybodaeth am y gweithlu therapi galwedigaethol. Yn lle hynny, byddwn yn gwneud hyn drwy gytundebau rhannu data gyda phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol gan gynnwys GIG Lloegr, GIG yr Alban, GIG Cymru, Iechyd a Gofal Cymdeithasol Gogledd Iwerddon, Addysg a Gwella Iechyd Cymru, Sgiliau Gofal, Cyngor Proffesiynau Iechyd a Gofal a'n darparwyr addysg therapi galwedigaethol rhag-gofrestru.
- gosod safonau datblygiad proffesiynol parhaus ar draws llwybrau gyrfa ar gyfer y gweithlu therapi galwedigaethol
- telerau ac amodau gwaith y gweithlu therapi galwedigaethol. Byddwn yn gwneud hyn drwy ein partneriaeth ag UNISON.

**Gan gefnogi'r strategaeth hon,
ar ein gwefan gallwch hefyd
ddod o hyd i:**

- cynllun gweithredu tair blynedd
- Llyfryddiaeth a therminoleg ddefnyddiol
- cwestiynau cyffredin.

Os oes angen cymorth pellach arnoch, anfonwch e-bost atom yn yourviews@rcot.co.uk

rcot.co.uk/workforce-strategy

Ni yw RCOT, Coleg Brenhinol y Therapyddion Galwedigaethol. Rydym wedi hyrwyddo'r proffesiwn a'r bobl y tu ôl iddo am dros 90 mlynedd; a heddiw, rydym yn ffynnu gyda dros 36,000 o aelodau.

Ddoe a nawr, rydyn ni yma i helpu i gyflawni torri tir newydd ar gyfer ein haelodau, ar gyfer y bobl y maent yn eu cefnogi a chymdeithas yn gyffredinol.

rcot.co.uk/workforce-strategy